

Kolozár Zoltán

ÚT EGY CSALÁDI GAZDASÁG ALAPÍTÁSÁHOZ

ABSZTRAKT

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Gödöllői Campus

Mezőgazdasági mérnöki alapképzési szak, levelező munkarend

Belső témavezető: Dr. Póti Péter, tanszékvezető, egyetemi tanár

Állattenyésztési Tudományok Intézet,

Állattenyésztés- technológiai és Állatjólleti Tanszék

Szakedolgozatom célja azoknak a módszereknek és eredményeknek a bemutatása, amelyek segítenek egy működőképes, új családi gazdaság megtervezéséhez. Dolgozatomban kitértem a területkiválasztás, a jogi forma, a követendő gazdasági stratégia, a talajerőutánpótlás, az agrotechnika, az infrastruktúra, az értékesítési és termelési stratégia megválasztásának körülményeire, valamint okszerűen és célszerűen a gazdaságba integráltan kialakított állattenyésztés előnyeire, összességében az elmúlt három év tervezési munkájának ismertetésére.

2022. őszén kezdtem egy családi gazdaság megvalósításába. Több lehetséges helyszín mérlegelését követően a Pest megyei Törtelt választottam. Egy 15,18 hektár összterületű, 11 hektár szántót 2 hektár legelőt és 2 hektár erdőt magában foglaló, három tanyaépülettel rendelkező terület megvásárlása mellett döntöttem. A gazdálkodás lehetséges irányait számba véve az egyetlen fenntarthatóan működtethető modellnek az agro-erdészeti rendszerben történő zöldség- és gyümölcstermesztés bizonyult. Ezt támasztotta alá a 2024/2025. év pénzügyi eredménye, amely a földalapú támogatásokat figyelembe véve is várhatóan nullához közeli vagy veszteséges.

A gazdálkodási stratégia egyik fontos fókuszterülete a megfelelő talajgazdálkodás, a talaj szervesanyagtartalmának megőrzése, illetve gyarapítása, annak érdekében, hogy javuljon a jelenlegi vízmegtartó-, valamint tápelemszolgáltató képesség. Ezt a célt szem előtt tartva került sor 2024-ben talajtérkép készítésére, majd kidolgoztam a tápelemutánpótlási tervet, és azt végrehajtottam 2025. nyarán. Ennek keretében közetalapú trágyák (riolittufa, alginít, dudarít), szervestrágya, továbbá káliumot, valamint magnéziumot tartalmazó műtrágya került kijuttatásra. A jövőre nézve fenntartható megoldást a saját szervesanyagelőállításra alapozott komposztelőállítás, takarónövények alkalmazása, valamint a permakultúrás elemeket is magában foglaló forgatás nélküli gazdálkodási mód jelenthet.

A tápanyagutánpótlást követően 2025. novemberében került sor 166 gyümölcsfa elültetésére, majd ezt további 300 gyümölcsfa ültetése követi 2026-ban. Az első zöldségágyások kialakítására 2027. tavaszán kerül sor.

Ezzel párhuzamosan történt, illetve történik az infrastruktúra kialakítása. A majd két kilométernyi kerítés 2025. februárjában készült el, azt követte a kútház kialakítása, amely a fennmaradási, illetve 20 000 köbméterre szóló öntözési engedély alapját jelentette. Az öntözési rendszer, illetve az öntözés alapját képező öntözőtő tervezése, kialakítása a szakdolgozat készítés időpontjában is folyamatban van, annak a 2026. tavaszi szezonra kell legkésőbb elkészülnie annak érdekében, hogy a telepített gyümölcsfák öntözése lehetségessé váljon. A termelési terv megvalósításához szükséges 1 120 négyzetméter alapterületű 4 hajós fóliasátor, hűtőház, post harvest helyiség kialakítása a 2026-2027-es években várható.

További lehetőséget jelent az állatok (juh és tojóhibridek) rendszerbe történő integrálása. Ennek realitása csak akkor lehetséges, ha a tanyán állandóan jelen tudok majd lenni.

Fontos megemlíteni, hogy területi okokból számos aspektus tárgyalására nem került sor, így a projekt finanszírozásának a kérdése, a munkaerő biztosítása, ökológiai részletei, termesztéstechnológia a korokozók, kártevők elleni védekezést szem előtt tartva. Remélem ennek ellenére is sikerült betekintést nyújtani egy családi gazdaság kialakításának folyamatába, megvalósításához kapcsolódóan felmerülő legfontosabb kérdésekbe, illetve az arra adott válaszokba.